

## ***Barnet i krubban***

Här möter oss Guds egen rättfärdighet som hans kärleks gåva. Icke för att få än bättre skäl att låta sin hårda dom gå fram över stoftets söner uppenbarade Gud i Jesus sin fullkomliga rättfärdighet. Utan för att frigöra lustarnas fångar, för att frälsa de i synden bortkomna och förtappade, skänkte oss Gud i sin Son sin egen rättfärdighet.

I barnet i krubban se vi Jesu livs samlade insats – lydnadens väg, saligheternas väg, försoningens kors. Här bröt, genom detta liv, Guds egen rättfärdighet in i syndens och dödens värld som en mäktig flod – medförande dom och död åt de trotsiga och självgoda, med bjudande av det nya livets hälsovatten åt ödmjuka och förkrossade själar – åt dem, som hungra och törsta efter rättfärdighet. Ty detta är domen och döden, att ha i stolt själv tillräcklighet avvisat Guds barmhärtighet, och detta är livet och saligheten att ha förnummit sin egen intighet och vanmakt, men i stället öppna sin själ för den Guds kraft, som möter oss i Jesus Kristus. Så förvandlas i honom Guds dömande rättfärdighet till frälsande kärlek.

Och så må vi åter gå till krubban för att tillbedja det barn, som där vilar. Till Jesu ära må alla julens ljus lysa, alla julens klockor ringa. Och må vi nu förena våra röster med änglarnas, som fordom hördes av herdarna vid Betlehem: Ära vare Gud i höjden, och frid på jorden, till människorna en god vilje. Amen.

Yngve Brilioth,  
Ur en julpredikan 1928  
i Åbo domkyrka  
(*Den eviges ansikte*, 1929, s. 31f.)

## ***Ögon till att se Guds härlighet***

I en av sina Kristuslegender, *Kejsarens syn*, berättar Selma Lagerlöf hur hela världen håller andan under den heliga natten. Rovdjuren jagar inte, hundarna skäller inte, Tibern ligger stilla, stjärnorna håller sig dolda och mörkret är mörkare än mörkt. Endast kejsaren är vaken, endast kejsaren Augustus vandrar över Forum Romanum upp på Kapitolium för att förbereda offret på platsen för det tempel, där han skall tillbes som en gud. Men han hejdas av en sibylla, som i en syn ser nattens stora händelse, änglarna som fylkas långt borta i öster och några herdar som knäböjer inför ett barn. Så siar sibyllan inför kejsaren: »På Kapitoliums höjd skall världsförnyaren dyrkas, Krist eller Antikrist, men icke bräckliga människor».

Att klaga över julens kommersialisering tillhör såväl krönikors som predikningars rekvisita i december månad, vilket är mer än motiverat. Men Selma Lagerlöf påminner oss om att det nyfödda barnet utmanar på ett annat och mer avgörande plan – själva maktens. Vems är

makten? Vem skall människan tillbe? Vem böjer hon sig djupast inför? Krist eller Antikrist? Gud eller människa? Motsättningen blir tydlig. Människan som vill vara gud, som vill härska över sig själv, över jorden, över allt och alla. Och Gud som blir människa, som ödmjukar sig ända till att födas i ett stall och dö på ett kors. För att ge jorden frid och varje syndare ofattbar nåd.

Jesus, barnet i krubban, Guds Son, äger upphovsrätten till julen. Därför är det en av vår tids paradoxer att normalsvensken firar jul utan Jesus, som snarast blivit ett störningsmoment i ett sekulärt samhälle. Inte bara så att marknadskrafterna tagit över utan att vår tids härbärgen bokstavligen utesluter honom. Vare sig det handlar om skolavslutningar, tevens adventskalendrar eller kungens jultal så är det olämpligt att nämna Jesus. Men även om världen tiger så får inte kyrkan göra det.

För kyrkan, för Kristi kyrka, måste svaret på frågan om vem som har makten vara tveklöst. Hon har att med ängeln Gabriel kungöra att frälsaren har fötts i Davids stad och med änglarna sjunga Guds ära. Hon behöver låta oräddheten som ängeln manar till göra henne frimodig i världen, oavsett om hon riskerar att marginaliseras i samhället, angripas av medierna eller vara obekvämt politiskt inkorrekt. Hon känner den världsliga maktens maktlöshet inför människans djupaste fångenskap, den som handlar om skuld och död, och bekänner den makt som kan ge den frid som änglarna sjöng om: »Åra åt Gud i höjden och frid på jorden ...»

Jesu födelse var den första riktigt globala händelsen. Även om själva födelsenatten ägde rum i en avkrok som Betlehem några kilometer utanför Jerusalem, så fick hans födelse globala konsekvenser inom några få år – och på den tiden var det snabbt. Uppdraget var givet från allra första början och gäller än i dag: »Åt mig har getts all makt i himlen och på jorden. Gå därför ut i hela världen och gör alla folk till lärjungar ...»

I en annan av Selmas Kristuslegender, *Den heliga natten*, är det farmodern som läggande sin hand på barnbarnets huvud säger: »Det är inte på ljus och på lampor, som det kommer an, och det ligger inte vikt vid måne och sol, utan det, som är nödvändigt, det är, att vi äger sådana ögon, som kan se Guds härlighet».